

Fundament: een leer van dopen deel 1: de waterdoop

De bijbel spreekt zelf over 'het fundament'. Paulus spreekt de Hebreëen aan wat verder te komen dan het eerste onderwijs aangaande Christus. Hij wil verder met ze gaan dan het fundament dat er gelegd is over bekering van dode werken en van geloof in God, van een leer van dopen en van oplegging der handen, van opstanding der doden en van een eeuwig oordeel. (Staat in Hebr. 6:1 en 2).

Die eerste dingen die een christen moet weten noemt Paulus in 1 Corintiërs 3 'melk', in tegenstelling tot vast voedsel. Hij gebruikt dit beeld om daarmee duidelijk te maken, dat een christen hoort te groeien. Een pas bekeerde christen krijgt 'melk', ofwel de basis wetenswaardigheden die het fundament van ons geloof vormen. Later als je gegroeid bent krijg je vast voedsel. Vast voedsel is niet goed voor een baby, die zou stikken. Een baby hoort eerst melk te krijgen. Zo is het dus ook met jong bekeerden, hoe oud ze ook zijn. Eerst moet er een goed fundament gelegd worden, dan pas kunnen we het over zwaardere kost hebben. Sommigen zijn al na een aantal maanden zo ver, anderen doen er jaren over. Je voelt zelf wel aan wanneer je toe bent aan vast voedsel.

Vorige keer hebben we het eerste deel van het fundament besproken. Over Jezus Christus en die gekruisigd. Over bekering, geloof in God en vergeving. Alles niet te uitgebreid, want over elk onderwerp valt wel een boek te schrijven, maar je kunt met die basisgegevens zelf verder. En nu is dus het gedeelte aan de orde wat Paulus noemt: een leer van dopen.

Het woord wat er in het Grieks staat voor doop is: Baptizo. Dat betekent

Het woord wat er in
het Grieks staat voor
doop is: Baptizo.
Dat betekent
onderdompelen.

onderdompelen. Waarom wordt het woord 'onderdompelen' gebruikt en niet 'besprenkelen'? Het antwoord kunnen we vinden in de brief die Paulus schreef aan de Romeinen.

"Of weet gij niet, dat wij allen, die in Christus Jezus gedoopt zijn, in zijn dood gedoopt zijn? 4 Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwheid des levens zouden wandelen". (Romeinen 6:3-4, NBG).

De doop is een beeld van het met Hem begraven zijn. Onder water kunnen we niet leven. Als we dus onder water gaan zijn we eigenlijk in de dood, in het graf. We geven zo aan, dat we ons oude leven achter ons laten, meenemen in het graf. Maar daar blijft het niet bij. Degene die ons door onderdompeling doopt, trekt ons ook weer op uit het water. En dat is het tweede deel van deze prachtige betekenis van de doop: het deelhebben aan een nieuw leven. Jezus stond op uit de dood en zo geeft het opstaan uit het watergraf aan, dat wij ook opgestaan zijn uit de dood. De dood die over ons heerste toen wij nog zonder Christus waren. Nu kunnen we 'in nieuwheid des levens wandelen'. 5 *"Want indien wij samengegroeid zijn met hetgeen gelijk is aan zijn dood, zullen wij het ook zijn [met hetgeen gelijk is] aan zijn opstanding; 6 dit weten wij immers, dat onze oude mens mede gekruisigd is, opdat aan het lichaam der zonde zijn kracht zou ontnomen worden en wij niet langer slaven der zonde zouden zijn; 7 want wie gestorven is, is rechte vrij van de zonde. 8 Indien wij dan met Christus gestorven zijn, geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven, 9 daar wij weten, dat Christus, nu Hij uit de doden is opgewekt, niet meer sterft: de dood voert geen heerschappij meer over Hem. 10 Want wat zijn dood betreft, is Hij voor de zonde eens voor altijd gestorven; wat zijn leven betreft, leeft Hij voor God. 11 Zo moet het ook voor u vaststaan, dat gij wel dood zijt voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus".*

(Romeinen 6:5-11, NBG).

Nu vraag je je misschien af hoe men er nu toe gekomen is om mensen te bespreken en dan te spreken over het opnemen in het verbond. Bij de 'kerkelijke' doop worden baby's gedoopt (besprenkeld). De ouders doen beloften, het kind zegt niets (kan het ook nog niet). De dominee spreekt erover dat het kind opgenomen is in het verbond.

Waarom worden er in sommige kerken heel andere waarden aan de doop gegeven dan de kerken of gemeenten die Romeinen 6 als basis nemen?

Dat is een nogal ingewikkeld verhaal en is dus ook niet zo geschikt om in een soort beginnerscursus te worden behandeld. Ik zal proberen het eenvoudig samen te vatten.

Het heeft te maken met het feit, dat de kerk eeuwen lang heeft verkondigd, dat de Joden de Christus hebben vermoord en dat daarom Gods verbond met de Joden naar de kerk is overgegaan. De kerk is dan het 'geestelijk Israël'. Inmiddels komt men daar heel voorzichtig op terug omdat men ook ziet dat het wel heel wonderlijk is dat Israël weer een natie is. In de ene kerk wordt nu openlijk geleerd dat God Israël niet verstoten heeft, in de andere is men nog niet zo ver.

Toen men dacht dat Gods verbond met Israël overgegaan was op de kerk, heeft men gekeken hoe het verbond bekrachtigd werd in het oude Israël. Dat was door middel van de besnijdenis bij jongetjes van acht dagen oud. Paulus had zich echter nogal duidelijk uitgelaten over de besnijdenis van christenen, dus moest het dat niet worden. Men heeft toen gedacht dat de doop daarvoor in de plaats was gekomen. Het kind wordt dan schoon gewassen van de erfzonde en opgenomen in het verbond met God.

De heren die dit bedacht hebben waren natuurlijk volkomen oprecht, maar volgens mij, en vele andere 'evangelischen', had men het niet bij het juiste eind.

In het nieuwe testament wordt nergens gesproken over een dergelijke doop. De doop zoals die genoemd wordt in

Romeinen 6 heeft te maken met een persoonlijke beslissing. Je erkent dat je zondaar bent, je bekeert je tot God en aanvaard daarbij het offer dat Jezus gebracht heeft in jouw plaats. Als je je dus afkeert van het oude leven (Paulus noemt

dat het leven naar het vlees - dat is aardsgericht) sterf je daaraan. Het is niet mogelijk dit uit jezelf te doen voor God, daarom sterven we in Jezus (samenegroeid met zijn dood. Rom.6:5), en staan op 'in nieuwheid des

Er moet een zekere mate van volwassenheid zijn om die beslissing te kunnen nemen.

levens'.

Je kan dit alles onmogelijk beamen als je baby bent. Er moet een zekere mate van volwassenheid zijn om die beslissing te kunnen nemen.

Er staat een mooi verhaal in Handelingen over een kamerling die na enige uitleg door Filippus plotseling ziet dat hij gedoopt moet worden. Hij vraagt dan aan Filippus: "36 Zie, daar is water; wat is ertegen, dat ik gedoopt word"? (Handelingen 8:36, NBG). Als je zo'n vraag leest met het antwoord erbij weet je gelijk wanneer het goed is dat je gedoopt wordt. Filippus zegt dan:

"37 Indien gij van ganser harte gelooft, is het geoorloofd. En hij (de kamerling) antwoordde en zeide: Ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon van God is. (Handelingen 8:37, NBG).

Hem was al uitgelegd dat het leven van Jezus van de aarde zou worden weggenomen (wij zouden zeggen: dat Jezus zou sterven), zo kunnen we lezen in Hand.8:33. Ongetwijfeld heeft Filippus uitgelegd dat dit ook bij gelovigen moet gebeuren, want de kamerling begrijpt wat de doop inhoudt.

De kerken die spreken over het opnemen in het verbond, doen dit op grond van teksten die staan in Kolossenzen 2, met name in de verzen 11 en 12. 11 "In Hem zijt gij ook met een besnijdenis, die geen werk van mensenhanden is, besneden door het afleggen van het lichaam des vleses, in de

besnijdenis van Christus, 12 daar gij met Hem begraven zijt in de doop. In Hem zijt gij ook mede opgewekt door het geloof aan de werking Gods, die Hem uit de doden heeft opgewekt." (Kolossenzen 2:11-12, NBG).

Doordat in deze teksten zowel gesproken wordt over besnijdenis (die met het verbond met God te maken heeft) als over de doop, heeft men gedacht dat de doop in de plaats komt van de besnijdenis. Teksten zijn soms moeilijk te lezen, daarom helpt het vaak een andere vertaling erbij te nemen. 'Het Boek' is een zeer goed alternatief. Heel begrijpelijk Nederlands en naar inhoud meestal behoorlijk dicht bij de oorspronkelijke tekst. Voor echte bijbelstudie is die minder geschikt, omdat die naar inhoud weergeeft, met andere woorden het hangt van het geestelijk inzicht van de vertalers af hoe iets vertaald wordt. Gelukkig gaat dit meestal vrij goed. Ik zal die teksten nu eens uit het Boek aanhalen: 11. "In Hem hebt u ook een besnijdenis ondergaan. Natuurlijk niet lichamelijk maar geestelijk. Want Hij heeft u door Zijn Geest bevrijd van de macht van de zonde, die in uw lichaam heerst. 12. U bent in de doop met Christus begraven. Maar door het geloof in de macht van God, Die ook Hem heeft opgewekt uit de dood, bent u nu met Hem opgestaan en hebt u nieuw leven ontvangen." **Het vervolg is ook mooi:** "U was dood door uw ongehoorzaamheid aan God en de macht van de zonde leefde nog in u. Maar nu heeft Hij u samen met Christus levend gemaakt en al uw overtredingen vergeven. 14. Hij heeft het strafblad dat tegen ons getuigde -de lijst met regels waaraan we ons niet gehouden hebben- verscheurd. Dat bewijs heeft Hij vernietigd door het aan het kruis te slaan. 15. Op die manier ontnam God de duivel en zijn trawanten volledig hun macht. Hij heeft hen in het openbaar te kijk gezet en daarmee laten zien dat zij door het kruis van Christus overwonnen en verslagen zijn."

De inhoud is overweldigend! Het geeft

fantastisch weer hoe volledig het sterven van Jezus is geweest. Niet alleen voor ons, maar ook tegen de geestelijke machten die zich verzetten tegen God. En als we deze teksten goed lezen, is het duidelijk dat het steeds om persoonlijke beslissingen gaat en niet om een automatisch inlijven in het verbond met God.

Als we deze teksten goed lezen, is het duidelijk dat het steeds om persoonlijke beslissingen gaat en niet om een automatisch inlijven in het verbond met God.

Men zegt dan dat die doop later bevestigd wordt als belijdenis wordt gedaan. Op zich natuurlijk prima om openlijk uit te komen voor wat je geloofd, maar deze regel is zelf verzonnen en staat niet in de bijbel als de weg die we gaan moeten.

Over alles valt nog veel te zeggen. In andere bijbelstudies zullen deze dingen nog wel aan de orde komen.

Als je goed meegelezen hebt, dan zal het je opgevallen zijn, dat er in Hebreeën 6 gesproken wordt over een leer van dopen. Meervoud! We hebben het nu pas over één doop gehad, de doop door onderdompeling. Met daarbij enkele woorden over de doop door besprenkeling. De andere doop die nog behandeld moet worden is de doop in de Heilige Geest.